

Skogsvårdslagen

Produktion och miljö



I dagens skogspolitik är produktion och miljö lika viktiga. Skogsägaren har ett stort ansvar för att dessa mål uppnås.

Även Skogsstyrelsen arbetar för de skogspolitiska målen. Tillsynen enligt skogsvårdslagen är här en viktig del. Inventering av skog och natur, rådgivning och förmedling av statligt stöd till skogsägare är andra viktiga medel. Genom sin uppdragsverksamhet kan Skogsstyrelsen dessutom erbjuda skogsägarna hjälp med utförandet av olika arbetsuppgifter.

Skogsvårdslagen uttrycker samhällets krav på skogsägaren. Här anges vilken virkesproduktion som måste uppnås och vilken hänsyn till naturen och kulturmiljön som måste tas.

Skogsstyrelsen lämnar gärna goda råd om hur man kan uppnå ett bättre resultat – både för produktion och miljö – än vad lagens minimiregler kräver. Det kan gälla hur man anlägger ny skog som bättre utnyttjar markens produktionsförmåga eller hur man genomför en avverkning med större hänsyn till natur- och kulturmiljön.

Vid sidan av skogsvårdslagen är Skogsstyrelsen också tillsynsmyndighet för delar av miljöbalken. Anmälan för samråd måste göras om skogsbruksåtgärder väsentligt ändrar naturmiljön. Exempel på detta kan vara skogsbilvägbyggnad, askåterföring, skogsgödsling och åtgärder i områden med höga naturvärden så kallade nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen kan också besluta om biotopskydd för små områden med värdefullt växt- och djurliv.

Följande text är en kort sammanfattning av skogsvårdslagen. För fullständiga upplysningar finns mer information på www.skogsstyrelsen.se

Anläggning av ny skog

Ny skog ska anläggas efter avverkning när markens virkesproducerande förmåga inte utnyttjas. Skogsodling eller åtgärder

för naturlig förnygring ska göras senast under tredje året efter avverkningsåret.

Nedlagd jordbruksmark ska beskogas senast under tredje året efter nedläggningsåret. Detta gäller dock inte områden med höga natur- eller kulturmiljövärden.

Beprovade metoder och för marken lämpliga träslag ska användas i förnygringsarbetet. Naturlig förnygring kan vara en bra metod om växtplatsen är lämplig för detta. I annat fall måste sådd eller plantering ske. Markberedning är ofta en förutsättning för ett bra resultat.

Om antalet plantor är för litet i förnygringen måste hjälpplantering ske. Därefter kan gränsning och plantröjning vara nödvändig.



Avverkning av skog

Gallring måste främja skogens utveckling. Virkesförrådet efter gallring måste vara så stort att markens virkesproducerande förmåga utnyttjas.

De kvarlämnade träden ska vara jämnt fördelade över arealen. Skador ska så långt som möjligt undvikas.

Förnygringsavverkning får inte göras innan skogen nått en viss ålder. För barrdominerade bestånd varierar åldern mellan 45 och 100 år, beroende på produktionsförmågan.

På brukningsenheter större än 50 hektar måste den skog som kan förnygringssavverkas ransoneras. Högst hälften av skogsmarken får utgöras av kalmare och skog som är yngre än 20 år. För brukningsenheter större än 1 000 hektar gäller ytterligare regler.

Fjällnära skog

I Norrlands inland måste man ansöka om tillstånd till föryngringsavverkning. I ansökan anges hur återväxten ska tryggas och vilken hänsyn som planeras för att tillgodose naturvårdens, kulturmiljövårdens och rennäringens intressen.

Ädellövskog

I ädellövskog måste man ha tillstånd till föryngringsavverkning. Till ansökan bifogas en hänsynsredovisning. Normalt ska ny ädellövskog anläggas efter avverkning. Hur detta ska ske redovisas i ansökan.

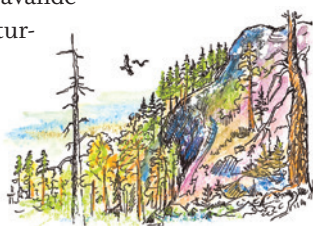
Skyddsåtgärder mot skadeinsekter

Skadeinsekter förökar sig i obarkat färskt barrvirke. Insektskadador måste förebyggas genom att den mängd skadad skog som överstiger 5 m³sk inom ett hektar tas om hand. Obarkat virke av tall och gran får inte lagras i skogen eller vid bilväg över sommaren.

Natur- och kulturmiljövård

Den biologiska mångfalden i skogen måste bevaras. Samtidigt måste kulturmiljön värnas och sociala aspekter beaktas. Det är därför viktigt att hänsyn tas vid alla skogsbruksåtgärder. Här anges den viktigaste hänsynen.

- Gör inte för stora hyggen.
- Lämna inpedimenten orörda.
- Undvik att skada hänsynskrävande biotoper och värdefulla kulturmiljöer.
- Var särskilt försiktig när en avverkning berör områden där det finns ovanliga växter och djur.
- Bevara lövinslag i barrskog under beståndets hela växttid.
- Lämna de skyddszoner som behövs mot vatten, impediment, jordbruksmark och bebyggelse.
- Lämna alltid kvar ett antal äldre träd på hygget, gärna i grupper.
- Planera avverkning och transporter så att skador på mark och vatten undviks eller begränsas.
- Planera skogsbilvägar så att skadorna på naturen och kulturmiljön blir så små som möjligt.



Kraven på hänsyn får inte vara så omfattande att pågående markanvändning avsevärt försvåras.

När man måste välja mellan olika möjligheter till hänsyn, är det viktigt att gynna den biologiska mångfalden så mycket som möjligt.

Rennäring

Hänsynen till rennäringen innebär bland annat anpassning av skogsbilvägars sträckning, hyggens storlek och läge. Vidare kan hänsyn tas genom att trädsamlingar lämnas kvar på hyggen och mot impediment, till exempel längs flyttleder samt vid beståndsanläggning.

Markberedning bör ske med minsta möjliga påverkan på lavhävdade marker.

Innan föryngringsavverkning eller avverkning för byggnad och skogsbilväg påbörjas inom renskötselns året-runt-marker ska berörd sameby beredas tillfälle till samråd.

Anmälan om avverkning med mera

Föryngringsavverkning om minst 0,5 hektar ska anmälas till Skogsstyrelsen senast sex veckor i förväg. Föryngringsavverkning omfattar all avverkning utom gallring och röjning.

Anmälan görs på en särskild blankett eller via e-post på Skogsstyrelsens hemsida. I anmälan anges vilken areal som ska avverkas och vilka åtgärder som planeras för att trygga återväxten. Det görs även en redovisning av vilken hänsyn som kommer att tas till naturen och kulturmiljön vid avverkningen. En karta ska bifogas som visar det anmälda området.

Om avverkning planeras för att mark ska användas till annat än virkesproduktion måste också anmälan göras. Det samma gäller vid uttag av skogsbränsle, vid föryngring med utländska trädslag och vid skyddsdikning.

Fråga Skogsstyrelsen

Om du är osäker på vad skogsvårdslagen ställer för krav i din skog är du välkommen att fråga skogskonsulenten i det distrikt du tillhör. Telefonnummer till ditt närmaste distrikt finner du på webbadressen. Där finner du också blanketter samt fakta om hur du kan bruka din skog på ett bra sätt.

Om du vill läsa mer finner du Skogsstyrelsens trycksaker under fliken böcker och broschyrer.

Du kan också anlita Skogsstyrelsens tjänster inom en rad olika områden som planläggning, värdering med mera.

För mer information

Skogsvårdslagstiftningen

Handboken ger information om skogsvårdslagstiftningen och dess innebörd. Lag, förordning, föreskrifter och allmänna råd i varje enskild paragraf finns med. 92 sidor

Best.nr. 0007

www.skogsstyrelsen.se/bocker



Kontakta Skogsstyrelsen för mer information. Se även hemsidan www.skogsstyrelsen.se

© Skogsstyrelsen, 2013

All faktainnehåll i informationsbladet överensstämmer med Skogsstyrelsens folder Skogsvårdslagen. Best. nr. 1037

Illustrator: Jarl Holmström